

1^e Prognoserapportage 2020

Inhoud

INHOUD.....	3
VOORWOORD	5
PROGRAMMA 1. SOCIAAL DOMEIN	6
PROGRAMMA 2. RUIMTE	9
PROGRAMMA 3. LEEFOMGEVING.....	11
PROGRAMMA 4. ECONOMIE	13
PROGRAMMA 5. BESTUURSKRACHT	15

Voorwoord

Het jaar 2020 is nog jong. Toch wenst het college de raad, aan de hand van deze eerste prognoserapportage 2020, te informeren over actuele en doorlopende ontwikkelingen, trends en risico's met consequenties voor de Woensrechtse ambitie, resultaten en middelen. Daarmee beoogt het samen met uw raad tijdig te kunnen anticiperen om daarmee de financiële kwetsbaarheid van onze gemeente te reduceren.

Als meest recente 'planning en control' productie heeft uw raad de programmabegroting 2020 op 7 november 2019 vastgesteld. Sindsdien zijn er meerdere bijeenkomsten geweest om de raad te informeren over lopende ontwikkelingen en risico's en de impact daarvan voor Woensrecht. Naast deze 1e prognoserapportage wordt u separaat meegenomen in voorstellen om, gebaseerd op de laatste inzichten, tot een sluitende begroting 2020 te komen.

Gemeenten, en dus ook Woensrecht, bevinden zich in een dynamische omgeving. Daarom is tevens met uw raad afgesproken u periodiek te informeren over lopende ontwikkelingen, trends en risico's. Deze hebben wij voor u verzameld in deze eerste prognoserapportage. Het college zal u daarom tussentijds informeren dan wel voorstellen tot bijsturing doen indien de (financiële) situatie daar aanleiding toe geeft.

Omdat het jaar nog relatief 'jong' is, vertalen de geschetste ontwikkelingen, trends en risico's zich in deze rapportage uitsluitend naar (interne) monitoringsmaatregelen en bijsturing op verwachtingen. Bijstelling van begrote resultaten en/of aanpassing van middelen acht het college op dit moment nog niet noodzakelijk. Zowel de 2e prognoserapportage 2020 voor dit lopende begrotingsjaar, als de Perspectievennota 2021 e.v. bieden daarvoor nog tijdig de mogelijkheid. Deze rapportages worden u aangeboden in de raadsclus van juli 2020, tegelijkertijd met de jaarstukken 2019.

Met deze werkwijze vertrouwt het college erop om, samen met raad en ambtelijke organisatie, de tweede helft van de coalitieperiode goede en betekenisvolle zaken voor onze gemeente te kunnen realiseren, binnen de kaders van een financieel gezonde gemeente.

Namens het college van Burgemeester en wethouders.

Dr. H.S. Kielman

Wethouder financiën

Hoogerheide, februari 2020

Programma 1. Sociaal Domein

Ontwikkelingen, trends en risico's

Beschermd Wonen.

Regionaal worden extra beheersmaatregelen voorbereid om de kosten van beschermd wonen te kunnen verlagen. Cliënten die in aanmerking komen voor beschermd wonen blijven deze zorg krijgen. Er bestaat een financieel risico, omdat we nog geen zicht hebben op de instroom en doorstroom. We kwantificeren het risico op een later tijdstip.

Het Zorg- en Veiligheidshuis

De capaciteit van het Zorg- en Veiligheidshuis is dit jaar uitgebreid. Woensdrecht bekostigt deze uitbreiding in 2020 uit eenmalige middelen. Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft samen met de centrumgemeente en de wooncorporaties geconstateerd dat alleen het opplussen van de capaciteit niet zal leiden tot een duurzame oplossing voor de toenemende werkdruk. Daarom wordt een onderzoek uitgevoerd naar de problematiek van de OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) in onze regio. Eventuele extra maatregelen zijn afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek.

Vaststelling maximale eigen bijdrage (abonnementstarief) per 1 januari 2020

Aangezien de eigen bijdrage sinds 1 januari 2020 niet langer inkomensafhankelijk is worden meer aanvragen voor Wmo-indicaties verwacht.

Aanbesteding trapliften 2020

In 2020 vindt een aanbesteding plaats van de trapliften. De uitkomst hiervan kan betekenen dat we te maken krijgen met hogere zorgkosten. We onderzoeken of andere (goedkopere) Wmo hulpmiddelen kunnen worden ingezet en zijn hier alert op bij het afgeven van indicaties (uitvoering).

Strategie veiligheid / lokaal actieplan

Eind 2020 moet de 'strategie veiligheid' geïmplementeerd zijn. Om dit te kunnen realiseren ontvangt Woensdrecht middelen vanuit het regionaal transformatiefonds. Wij zien dit als kans om invulling te kunnen geven aan reductie van indicaties via de huisartsenroute, preventieve inzet bij scheidingen en de versterking van jeugdprofessionals, die zich bezig houden met complexe veiligheids casuïstiek. Uitgangspunt is dat de extra investeringen gecompenseerd worden door minder zorg en ondersteuningskosten. De resultaten van de 'strategie veiligheid' worden zowel financieel als inhoudelijk gemonitord.

JeugdzorgPlus

Met Almata en de regio's West-Brabant Oost, West-Brabant West en Zeeland is een overeenkomst afgesloten om de JeugdzorgPlus-taken in de regio aan te passen zodat plaatsing in een JeugdzorgPlus instelling kan worden voorkomen. Vanaf 2022 kan dit resultaat opleveren. We volgen de ontwikkelingen maandelijks.

Woonplaatsbeginsel

De locatie waarop JeugdzorgPlus voor de regio's West-Brabant Oost, West-Brabant West en Zeeland wordt uitgevoerd ligt in de gemeente Woensdrecht (Almata te Ossendrecht). Het woonplaatsbeginsel is bepalend voor de kosten die aan gemeenten toegerekend worden van het arrangement JeugdzorgPlus. Het woonplaatsbeginsel vervalt per 2021. Met de regio's is afgesproken om, vooruitlopend op de wetswijziging woonplaatsbeginsel, al in 2020 conform te handelen. Dit wil zeggen: bij inschrijving van een voogdij jongere wordt gekeken uit welke regio hij of zij afkomstig is. Deze regio neemt de kosten voor haar rekening. Samen met de regio's West-Brabant Oost en Zeeland wordt er een convenant opgesteld dat in werking treedt vanaf 1 januari 2020 totdat de wetswijziging woonplaatsbeginsel ingaat.

Thuisregio

De jeugdzorgregio's is gevraagd of zij thuisregio willen zijn. Hiermee wordt bedoeld dat een regio kan optreden als aanspreekpunt voor de zorgaanbieders die een overeenkomst 'landelijk transitie arrangement' (LTA) hebben. De regio West-Brabant West ziet hierin kansen om de druk op dure maatwerkwzorg af te laten nemen. De kosten voor een arrangement LTA zijn hoog. Gemeenten kunnen hier vaak geen invloed op uitoefenen. Door het optreden als thuisregio krijgen gemeenten deze invloed wel. Om hier invulling aan te kunnen geven moeten in regionaal verband uren vrij gemaakt worden. Op dit moment wordt in beeld gebracht wat de verwachte opbrengsten zijn alvorens te besluiten deze uren in te zetten. De verwachting is dat dit een bezuiniging oplevert, hoeveel is echter nog niet bekend.

Gecertificeerde Instellingen

Voor 2020 is er een aanbesteding geweest voor de gecertificeerde instellingen. Eén van de voorwaarden is dat er in 2020 een gedegen tarievenonderzoek zal plaatsvinden. Afsproken is om, naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek, de tarieven voor jeugdbescherming en –reclassering bij te stellen met terugwerkende kracht naar 1 januari 2020. Dit heeft vooralsnog geen beleidsmatige consequenties. Dit kan een effect hebben op onze begroting.

Juzt

In 2019 is gestart met het uitfasen van Juzt door de regio West-Brabant West (WBW). West-Brabant Oost (WBO) heeft aangegeven met Juzt verder te willen en een business case voor herstructurering verder uit te werken. WBW draagt hieraan bij voor een bedrag van € 3,25 miljoen (afkoop van de verdere risico's die nog spelen, zoals faillissement). Bij het uitwerken van de business case heeft WBO de conclusie getrokken dat herstructurering geen haalbare kaart is en die regio heeft besloten over te gaan tot uitfasering van Juzt. Dit kan financiële gevolgen hebben voor WBW. Over de uitfasering van Juzt zijn bestuurlijke afspraken gemaakt. De bestuurstafel Sociaal Domein is gevraagd om met WBO in gesprek te gaan om deze bestuurlijk afspraken te herzien. Doordat trajecten niet afgerond kunnen worden bij Juzt kan het zijn dat de eerste 50% van een arrangement nogmaals moet worden betaald. De inzet van het overleg met WBO is om de extra gemaakte kosten die hieruit voortvloeien in rekening te brengen bij WBO.

Bibliotheken

Het bibliotheekwezen is in ontwikkeling. De gemeente Woensdrecht is in gesprek met bibliotheek West-Brabant over o.a. de ontwikkelmogelijkheden van de bibliotheekvestiging in Ossendrecht. De bibliotheek West-Brabant wil graag meedenken over slimme veranderingen/verbindingen. Verder loopt er een onderzoek om de bibliotheek Huijbergen bij MFC de Kloek onder te brengen.

Cao VVT onderhandelingsakkoord (tarieven Wmo)

De tarieven voor Wmo worden jaarlijks gezamenlijk door de drie Brabantse Wal gemeenten vastgesteld. In principe worden tarieven per kalenderjaar vastgesteld en niet tussentijds. Voor de tariefberekening 2021 worden de cao-ontwikkelingen naar alle waarschijnlijkheid meegenomen in het vaststellen van de nieuwe tarieven omdat gemeenten verplicht zijn kostprijs dekkende tarieven te hanteren. Hierover treden we met zorgaanbieders nog in overleg.

Integrale toegang

Het visiedocument "Dorpsgericht werken in het sociaal domein" is 11 februari jl. ter goedkeuring aan het college aangeboden. Samen met de partners in het voorliggend veld (w.o. BWI, WijZijn, Mee, dorpscoöperatie) starten we met de uitwerking van deze visie in de dorpen. Dit betekent een herijking van het voorliggend veld, waarbij er ook verschuivingen van taken plaats kunnen vinden.

WijZijn Traverse:

Als eerstelijns voorziening is het algemeen maatschappelijk werk een eerste vangnet of opvang voor kwetsbare inwoners. Daarmee wordt een groter beroep op de kostbare, langdurige en gespecialiseerde zorg voorkomen. Het college heeft het besluit genomen om de subsidie voor WijZijn Traverse voor 2020 op € 285.520 vast te stellen. WijZijn Traverse heeft € 305.000 gevraagd om wachtlijstvrij te kunnen werken. Er bestaat hierdoor een risico op een wachtlijst of een verschuiving van zorg en ondersteuning naar andere partijen. Het zorg en ondersteuningsgebruik wordt met WijZijn Traverse maandelijks gemonitord. Indien maatregelen noodzakelijk blijken worden beheersmaatregelen voorgesteld.

Integraal Onderwijshuisvestingsplan (IHP)/Integraal Kind Centrum (IKC)

Het IHP is opgesteld vanuit de gezamenlijke ambities van de schoolbesturen en gemeente ten aanzien van onderwijshuisvesting op basis van de gezamenlijke visie op het onderwijs en de onderwijskwaliteit. Het bevat de maatregelen voor nu en in de toekomst en de uitgangspunten en parameters die voor alle schoolgebouwen in de gemeente kunnen en zullen gelden, gebaseerd op de actuele financiële normbedragen. Het IKC-project in de kern Woensdrecht loopt vooruit op het IHP en kent dezelfde uitgangspunten in ambitie, omvang en normering (en bijdrage schoolbestuur) als alle toekomstige maatregelen in het IHP. In de periode tot en met april zal de verbinding tussen beide projecten verder toegelicht worden, alsmede de bedragen die voor beide projecten in de bijstelling van de programmabegroting 2020 zijn opgenomen.

Ten aanzien van het IKC wordt binnenkort het besluit aan het college en de gemeenteraad voorgelegd voor het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet. De prognose is dat dit om een bedrag gaat van € 700.000, zoals is afgesproken in de intentieovereenkomst.

Leerlingenvervoer

Vanwege hogere kosten voor het gymvervoer van het Olivijncollege (hetgeen bleek ná aanbesteding en het collegevoorstel van november 2019) voorzien we nu dat de in de begroting opgenomen, aangepaste, bedragen voor leerlingenvervoer niet voldoen. Bovendien is er bij de aanbesteding onterecht van uit gegaan dat een bedrag voor declaraties ouders en medisch advies ook in het bedrag was inbegrepen. Dat blijkt niet het geval. We voorzien daardoor in 2020 een tekort van € 19.000 op het leerlingenvervoer. Een nieuwe prognose op basis van werkelijke kosten na het eerste kwartaal (wanneer de facturen zijn ontvangen van de nieuwe vervoerder) moet duidelijk maken wat het exacte bedrag voor bijstelling zal moeten zijn.

Formatie jeugdprofessionals

Per 1 juli 2020 loopt de tijdelijke impuls in de formatie van jeugdprofessionals af. Deze tijdelijke impuls betrof 1,5 fte, waarmee het totaal aantal fte aan jeugdprofessionals in Woensdrecht op dit moment 6,5 fte is. Dit aantal valt per 1 juli 2020 terug naar 5 fte. Hierdoor bestaat het risico dat jeugdigen sneller doorverwezen moeten worden naar duurdere specialistische zorg omdat de, goedkopere, jeugdprofessionals geen ruimte hebben in hun caseload. Kosten voor de jeugdzorg zullen dan verder stijgen. Het handhaven van de 6,5 fte vraagt extra middelen van € 63.000 per jaar, die nog niet in de meerjarenbegroting is opgenomen. We nemen de raad bij behandeling van de Perspectievennota 2021 e.v. mee in een oplossingsrichting.

Formatie beleidsmedewerkers Sociaal Domein

Op 31 december 2020 eindigt de tijdelijk beschikbaar gestelde formatie voor 1,5 fte beleidsmedewerker Sociaal Domein. Vanaf 2021 zijn hiervoor geen middelen beschikbaar gesteld. In een formatieonderzoek van de Integrale Toegang en beleid Sociaal Domein is geconcludeerd dat de huidige formatie voor de uitvoering van de beleids- en regietaken in verhouding staat tot de actuele opgave voor de medewerkers. Uitvoering van het huidige takenpakket staat hiermee vanaf 2021 onder druk. Onderzocht wordt of aanpassing van werkwijze en/of ambitie een oplossing kan bieden.

Programma 2. Ruimte

Ontwikkelingen, trends en risico's

Programma Aanpak Stikstof (PAS)

Door de uitspraak van de Raad van State inzake de stikstofproblematiek zijn er in de gemeente Woensdrecht projecten stil komen te liggen die een omvang betreffen van 249 woningen. Deze vertegenwoordigen een geschatte legesopbrengst van € 1.1 miljoen. De inschatting is dat voor deze woningbouw op korte termijn (2020-2021) geen oplossing gevonden gaat worden. Zowel vanuit het Rijk als vanuit de Provincie wordt gesproken over een termijn van 2023 alvorens een definitieve oplossing voorhanden is. Projecten die mogelijk doorgaan omvatten 55 woningen. Per project dient dit te worden bekeken en kan geen zekerheid worden gegeven. Reeds goedgekeurde bestemmingsplannen omvatten een bouwvolume van 131 woningen. Deze projecten zijn reeds in uitvoering en al gedeeltelijk vergund.

Pfas heeft voor Woensdrecht geen impact (meer) op het tempo waarmee projecten kunnen worden gerealiseerd. Wel beïnvloedt het mogelijk de kosten welke samenhangen met grondverwerking. Dat is een risico bij toekomstige financiële resultaten uit grondexploitaties of civiele werken.

Herbestemming agrarische bedrijven

Het aantal veehouderijen dat landelijk wenst te stoppen is aanzienlijk. Er is nog geen zicht op het aantal stoppende bedrijven binnen onze gemeente. Het herbestemmen van vrijkomende locaties wordt verplicht; onduidelijk is nog wat dit financieel gaat betekenen.

Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)

Voor wat betreft de OMWB zien we dat er spanning staat op de budgetten voor uitvoering van het werkprogramma. Regelmatig dreigen er overschrijdingen doordat werkzaamheden meer uren vergen dan geraamd. We sturen maandelijks actief middels financiële reviews en het accountoverleg met de OMWB op de uitnutting van het budget van het werkprogramma. Er bestaat een risico dat de huidige bijdrage uiteindelijk niet voldoende blijkt en bijgesteld zal dienen te worden.

Eventuele financiële consequenties van de Brabantse aanpak op de zorgvuldige veehouderij zijn niet verdisconteerd in de begroting van Woensdrecht. Dus ook niet in het werkprogramma van de OMWB. Evenmin de risico's op het gebied van de PAS. De ontwikkelingen worden gevolgd; de financiële impact is nog niet te bepalen.

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging

De Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging treden naar verwachting per 1 januari 2021 in werking. De impact van deze wetten op het gebied van planvorming en vergunningverlening is nog niet bekend. De verwachting is dat deze wetten gevolgen hebben voor taken en rollen, maar mogelijk ook voor formatie en kosten voor adviezen derden. Dat zal in de loop van 2020 steeds duidelijker worden.

Bestemmingsplan Buitengebied

Verwacht wordt dat de Provincie Noord-Brabant de gemeente zal opdragen in de loop van de procedure het ontwerp bestemmingsplan aan te passen aan de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. Tevens zijn er nog wijzigingen die verwerkt zijn c.q. worden en die extra beslag op middelen kunnen leggen.

Reststroken

Vanwege fluctuaties in de verkopen is het meerjarig geraamde bedrag voor de verkoopopbrengsten van reststroken met de wijziging van de programmabegroting 2020 met ingang van 2021 naar beneden bijgesteld. Voor 2020 wordt, op basis van huidige inzichten, nog wel een opbrengst van € 196.000 verwacht. Met dien verstande dat door incidentele transacties de opbrengsten kunnen fluctueren in zowel positieve als negatieve zin ten opzichte van het begrote bedrag.

De keerzijde van de verkoop van reststroken is evenwel dat deze in de praktijk leiden tot de toename van het verharde oppervlak binnen vooral de kernen. Dit heeft tot gevolg dat er hittestress kan ontstaan en water sneller afgevoerd wordt. Hetgeen gevolgen heeft voor onder andere de rioleringscapaciteit. Eventuele beleidsvoorstellen hieromtrent volgen in het nog op te stellen groenbeleidsplan.

Zoutdepot en gladheidsbestrijding

Een eventuele ontwikkeling van het zoutdepot is mede afhankelijk van de keuze die gemaakt wordt ten aanzien van de uitvoering van de gladheidsbestrijding.

Woonbehoeftenonderzoek herziening Woonvisie

In 2019 is opdracht verstrekt voor het woonbehoeftenonderzoek. Daartoe was bij het verstrekken van de opdracht een financiële verplichting vastgelegd. Omdat het onderzoek in 2020 pas plaatsvindt, had deze verplichting moeten worden omgezet in een voorstel voor budgetoverheveling. Dat is niet gebeurd. Voorzover het bedrag van € 15.000 niet binnen de beschikbare exploitatie kan worden opgevangen dreigt derhalve een overschrijding.

Evaluatie Fiets- en Wielplan en Sportplan

In 2020 worden het Fiets- en Wielplan en het Sportplan geëvalueerd en herzien. Er zijn nog eenmalig middelen beschikbaar in 2020. Voor de jaren 2021 en verder zijn nog geen middelen geraamd.

MJOP Sportcomplexen

Recentelijk is, naar aanleiding van een vonnis van de rechtbank in Rotterdam, door de branchevereniging NOC-NSF een advies gegeven over het beheer van sportcomplexen waar kunstgraskorrels worden toegepast. Geadviseerd wordt om bij de aanleg en onderhoud van sportcomplexen maatregelen te nemen ter voorkoming van milieuvervuiling door rubber korrels. Te denken valt aan bijvoorbeeld het plaatsen van kantplanken en doorspoelen van drainage. Bij het aanbieden van het MJOP Sportcomplexen aan de raad zal met deze kosten rekening worden gehouden.

Programma 3. Leefomgeving

Ontwikkelingen, trends en risico's

Landschappen van Allure

Onlangs heeft het provinciebestuur besloten de middelen vanuit Landschappen van Allure niet toe te kennen aan de gemeente Woensdrecht.

Zonnevelden

Er zijn diverse plannen ingediend. Een voorstel richting college komt met voorrang. Inzet van ambtelijke capaciteit op dit onderwerp is belangrijk ter voorkoming van het risico dat we de boot missen en begrote opbrengsten niet meer binnen de komende 5 jaar kunnen realiseren. Dit heeft ook impact op legesopbrengsten (% bouwkosten) en duurzaamheidsbijdrage.

Warmtevisie

Gemeenten zijn verplicht een warmtevisie op te stellen. Met de Decembercirculaire heeft Woensdrecht een bedrag van € 200.000 ontvangen voor de opstelling van een warmtevisie. Door de inzet van eigen middelen (capaciteit) en samenwerking met andere gemeenten wordt getracht om hierop een besparing te realiseren van € 100.000. Die proberen we te behalen. We maken hiertoe een plan.

Groenbeleid en speelvoorzieningen

Het groenbeleidsplan wordt dit jaar herzien met bijbehorende middelen. Hierin krijgen onder andere biodiversiteit en eikenprocessierups aandacht. Dit geldt ook voor het speelvoorzieningenbeleid. Dan zal blijken of onze ambitie met de huidige middelen gerealiseerd kan worden.

Onkruidbestrijding

Onkruidbestrijding vindt vanaf 2020 in eigen beheer plaats. De kwaliteit en de kosten worden nauwkeurig gemonitord.

Begraafplaatsen

Uit inventarisatie bij nabestaanden is duidelijk geworden dat voor 1.000 graven in onze gemeente geen verlenging van de grafrechten gewenst is. Er is geen wettelijke verplichting deze graven te ruimen. Graven waar niet voor wordt betaald worden doorgaans niet meer onderhouden door voormalige rechthebbenden. Dat is van invloed op het aanzien van de begraafplaats en zorgt voor een gevoel van rechtsongelijkheid bij betalende rechthebbenden. Daarnaast blijft veiligheid een belangrijk aandachtspunt. Het huidige beschikbare krediet van € 69.000 is onvoldoende om alle graven op korte termijn te ruimen. De komende periode worden meerdere oplossingsrichtingen in beeld gebracht. Indien er extra middelen benodigd zijn, zal een raadsvoorstel volgen.

Renovatie Grensstraat Putte

Indien wordt besloten om dit project niet gezamenlijk met Stabroek en Kapellen op te pakken levert dit afbreukrisico op. Hiervoor zijn geen middelen opgenomen in de begroting. De verwachting is een investering met een jaarlijkse kapitaallast van € 18.300.

Verkeer en vervoer

Wegens de gewijzigde routing door Arriva dient er een aanpassing van een bushalte (Puts Molentje) plaats te vinden. De kosten voor aanpassing bedragen € 45.000.

Daarnaast wordt het GVVP herzien. Aanpassing van ambities kan financiële consequenties hebben.

Molen Johanna

Er loopt een onderzoek om de Stichting Molen Johanna/Heemkundekring Huijbergen te voorzien van een onderkomen naast de Molen Johanna te Huijbergen. Hiervoor kan het benodigde budget worden onttrokken uit het budget Idop gelden Huijbergen en middelen van derden.

MJOP Vastgoed

In 2020 wordt een nieuw en geactualiseerd MJOP Vastgoed gepresenteerd en ter besluitvorming voorgelegd. Indien het uitgangspunt 'behoud van het huidige conditieniveau' blijft, is de verwachting dat het budget met ca. €118.000 verhoogd zal moeten worden. Op basis van de uitgaven van afgelopen jaren blijkt het huidige beschikbare budget ontoereikend. Vanwege de actualisatie van de exploitatiebudgetten en de kostenstijgingen in het regulier klachtenonderhoud en het contractonderhoud wordt geanticipeerd op een aanvraag voor het ophogen van de exploitatiemiddelen. Op dit moment wordt bezien of door aanpassing van werkwijze nog besparingen kunnen worden doorgevoerd. We bieden de raad bij behandeling van de Perspectievennota 2021 e.v. een nadere analyse aan. Indien deze analyse leidt tot extra benodigde middelen wordt uw raad hiertoe een voorstel aangeboden.

Het programma groot onderhoud 2020 is in voorbereiding/uitvoering. Voor vervangen van de warmtepompsystemen gemeentehuis zal een keuze moeten worden gemaakt. Verschillende opties zijn in voorbereiding en worden aan het college voorgelegd. Daarbij wordt verduurzaming meegenomen. Voor jaren vanaf 2021 zijn er mogelijk extra middelen noodzakelijk. Dit is afhankelijk van de gemaakte keuze. Voor 2020 tot op heden heeft dit geen consequenties.

Aanbesteding Schoonmaakdienst

In 2020 wordt de schoonmaakdienst opnieuw aanbesteed. We verwachten u over de uitkomst duidelijkheid te kunnen verschaffen rond het 3^e kwartaal van 2020.

MFC De Biezen

Er loopt een onderzoek om, op verzoek van de beheerder, de foyer van MFC de Biezen met keukens uit te breiden. Een eerste berekening laat zien dat deze aanpassing een jaarlijkse last van € 20.000 met zich meebrengt. Bij de Perspectievennota zal een nadere analyse en eventueel voorstel volgen hoe verder met dit initiatief om te gaan.

De Kloek/ bibliotheek

Voor de verplaatsing van de bibliotheek naar De Kloek in Huijbergen wordt momenteel in beeld gebracht welke aanpassingen hiervoor nodig zijn en welke kosten hiermee gemoeid zijn. Grove inschatting is dat de bouwkosten € 300.000 bedragen, resulterend in een kapitaallast van € 20.000 per jaar. Een deel van de kosten kan gedekt worden uit Idop gelden. Indien aanvullende dekking nodig is volgt hiertoe een raadsvoorstel.

Programma 4. Economie

Ontwikkelingen, trends en risico's

Economie

De mismatch tussen de vraag naar arbeid en de scholing van geschikt (technisch) personeel blijft aandacht vragen. Versnelling is nodig om dit gat te dichten. Dit betekent dat de Human Capital Agenda (HCA) met prioriteit uitgerold dient te worden. Vanaf medio 2021 zijn er geen middelen voorhanden om de formatie voor de strategisch beleidsadviseur te handhaven ten behoeve van dit, en andere (zwaardere) economische dossiers. Om daarnaast de strategische beleidsadviseur vrij te houden van accountmanagement (bedrijvencontact) is in 2020 de functie van de beleidsmedewerker Toerisme en Recreatie tot 1 januari 2021 tijdelijk uitgebreid. We bieden de raad bij behandeling van de Perspectievennota 2021 e.v. een nadere analyse aan.

Naheffing NedVang

De belastingdienst heeft een BTW naheffing aangekondigd die samenhangt met de vergoeding voor verpakings- en zwerfafval van NedVang ('Nederland van Afval naar Grondstof'). Het is nog onduidelijk wie moet gaan betalen en over welke periode de naheffing zal worden berekend. In afwachting van verder overleg heeft de VNG aan gemeenten geadviseerd nog geen actie te ondernemen en te wachten op nadere informatie.

Afvalinzameling

De wereld van afval en grondstoffen is volop in beweging. Dalende grondstofopbrengsten tegenover de stijgende kosten voor afvalverwerking maken dat het realiseren van kostendekkendheid een lastige opgave is. Ondanks de financiële uitdagingen op dit gebied blijft de gemeente ambities houden om het afvalbeleid verder te optimaliseren. Daarnaast heeft de gemeente de concrete doelstelling om in 2020 de hoeveelheid restafval per persoon verder terug te dringen naar 100 kg per persoon per jaar.

Een aangewend stuurmiddel voor 2020 betreft een verhoging van de variabele tarieven op restafval. De variabele tarieven sturen op de hoeveelheid restafval vanuit het principe de vervuiler betaalt. Gezien de exponentiele kostenstijgingen op afval zal een verhoging van het vaste tarief echter ook een reëel toekomstscenario zijn voor de aankomende jaren.

Eind 2019 zijn nieuwe afspraken gemaakt tussen VNG en Stichting Afvalfonds Verpakkingen inzake de inzameling en financiële afhandeling van ingezamelde grondstoffen. Deze nieuwe afspraken moeten tot gevolg hebben dat er minder financiële risico's zijn voor gemeenten inzake de afvalinzameling en de te ontvangen vergoedingen. Een van de bijkomende effecten van de nieuwe (keten)afspraken is de inzameling van PMD (plastic, metaal en drinkverpakkingen). Deze ontwikkelingen kunnen financiële effecten hebben op het product afvalinzameling.

De verpakkingindustrie zoekt in samenwerking met gemeenten naar mogelijkheden om het scheiden van afval voor inwoners gemakkelijker en duidelijker te maken. Ondanks deze ontwikkelingen welke inspelen op langdurige afspraken met meer zekerheid dient de gemeente rekening te houden met verdere kostenstijgingen voor verwerking en minder opbrengsten uit grondstoffenvergoedingen (bijv. papier). Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de verenigingen. Gezien de ontwikkelingen en de betreffende periode waarin wij ons nu bevinden maakt 2020 een geschikt jaar voor een inventarisatie en het schetsen van een toekomstperspectief. Mede door de nieuwe afspraken met het verpakkingfonds is er een situatie ontstaan waarin het beter zichtbaar is voor gemeenten waar zij aan toe zijn (meerjarenafspraken, vaste vergoeding). Naast een inventarisatie verdient het absoluut aandacht als gemeente te kijken naar nog meer eenheid in beleid (Saver-gemeenten en BWB-gemeenten) en het verschaffen van extra faciliteiten om de inzameling en het scheiden van grondstoffen te optimaliseren.

Aviolanda: Wide Body Hangar

In het eerste kwartaal worden de onderhandelingen van Provincie Noord-Brabant en gemeente Woensdrecht over het project Wide Body Hangar voortgezet. De onderhandelingen verlopen moeizaam. De komende tijd zal duidelijk worden of het project doorgang zal vinden. De uitkomst heeft gevolgen voor onze legesopbrengsten. Er bestaat een reële kans dat door Fokker een alternatieve oplossing wordt gerealiseerd, anders dan nieuwbouw. In het eerste halfjaar wordt tevens een aandeelhoudersovereenkomst tussen beide publieke aandeelhouders en Business Park Aviolanda B.V. (BPA) in besluitvorming gebracht. In deze overeenkomst wordt zo concreet mogelijk aangegeven wat van BPA in de periode 2020-2030 wordt verwacht.

Programma 5. Bestuurskracht

Ontwikkelingen, trends en risico's

Handhaving

Op het gebied van handhaving heeft de komst van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die waarschijnlijk op 1 januari 2021 in werking treedt, gevolgen voor de inzet van bouwtoezicht. De vergunninghouder wordt verplicht een onafhankelijke kwaliteitsborger in te schakelen die tijdens de bouw toetst op conformiteit met de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit en verklaart of de getoetste onderdelen aan de voorschriften voldoen. Dit wordt bij private partijen belegd.

In 2020 brengen we de gevolgen voor gemeentelijk bouwtoezicht in beeld. Daaruit volgt welke toezichtcapaciteit nog nodig is, waarbij de insteek is dat elke gemeente, dus ook Woensdrecht, over voldoende expertise moet blijven beschikken om uitvoering te kunnen geven aan resterende bouwtoezichttaken. Tegelijkertijd brengen we de gevolgen van de Omgevingswet voor de uitvoering van toezicht in beeld.

Drugsdumpingen leveren een financieel risico op omdat er gesaneerd moet worden. Het aantal en de aard van de dumpingen zijn onvoorspelbaar. De Provincie Noord-Brabant heeft een subsidieregeling voor compensatie van deze kosten maar het budget voor de regeling is beperkt.

Openbare orde en Veiligheid

Vanaf het begrotingsjaar 2021 zal de programmabegroting moeten gaan voorzien in de bijdragen van het Zorg- en Veiligheidshuis en de bijdrage aan de Taskforce RIEC. Dit respectievelijk met € 8.010 en € 4.509.

Dienstverlening en Burgerzaken

Het merendeel van de resultaten uit de begroting kunnen we realiseren. De volgende zaken behoeven echter extra aandacht c.q. bewaking: De BWI onder brengen in het Huis van de Gemeente is een apart project, dat één op één gekoppeld is aan de huisvestingsopgave.

Samenwerken en besturen

Ten aanzien van verbonden partijen sturen we kritisch op het takenpakketten dat we afnemen. Dat beoordelen we in 2020 nogmaals expliciet. Op het moment van opstellen van deze rapportage ontvangen we de kadernota's 2021 van de verbonden partijen. Per verbonden partij bekijken we of het realistisch is een voorstel tot opleggen van een bezuinigingstaakstelling. Om een eventuele taakstelling ook te verwezenlijken, is het van groot belang samen met andere gemeentes op te trekken in een lobby traject. In de kaderbrieven van onze Veiligheidsregio en de Intergemeentelijke Sociale Dienst zijn al concrete bezuinigingsvoorstellen opgenomen. Voor 2020 zijn de begrotingen inmiddels vastgesteld, overigens geheel binnen de richtlijnen.

Financiën

Er is een herziening van het totale gemeentefonds (Algemene Uitkering) voorzien per 2022. De Rijksoverheid beoogt hiermee te komen tot een volledige en integrale herijking, waarbij zij rekening houdt met de vastgestelde knelpunten in de verdeling van de middelen voor het sociaal domein. Recente signalen duiden er op dat de nieuwe verdeling als voorgesteld zeer ongunstig zou zijn voor heel veel kleine gemeenten. Daarom is de herziening (was gepland 2021) met 1 jaar uitgesteld. We weten nog niet wat dat voor de gemeente Woensdrecht betekent. VNG organiseert hiervoor bijeenkomsten. We volgen de ontwikkelingen op de voet.

Leges en heffingen

Als gevolg van de PAS-problematiek wordt er momenteel minder gebouwd in onze gemeente. Dat heeft gevolgen voor de legesopbrengsten. De orde van grootte wordt in beeld gebracht. Grote werken als de Wide Body Hangar en zonneparken hebben veel invloed op de legesopbrengsten.

Ten aanzien van de te ontvangen leges met betrekking tot rijbewijzen en reisdocumenten volgen we de realisatiecijfers maandelijks. Uitgangspunt voor de begroting is het rekenmodel van de Nederlandse Vereniging Voor Burgerzaken dat een aantal aannames bevat die niet altijd reëel zijn. Dat wordt landelijk erkend.

Voor het opleggen en innen van toeristenbelasting zijn procesaanpassingen gedaan ter optimalisering. Zij leiden tot een structurele meeropbrengst. De raad ontvangt hierover een informatienota.

Automatisering en informatisering

Op het gebied van automatisering en informatisering signaleren we veel ontwikkelingen en trends. Zoals voorzien in de begroting moeten we een aantal wetten, en de daarmee gepaard gaande vernieuwing van softwarepakketten, implementeren om aan de regelgeving te voldoen.

Implementatie van Office 365 blijkt noodzakelijk als voorbereiding op een samenwerkingsplatform, intern en met samenwerkingspartners. Daarnaast hebben ontwikkelingen bij leveranciers en (keten)partners invloed op de keuze of we domein- of zaakgericht gaan werken. In Equalitverband maken we de afweging. Voor het beschikbaar stellen van gemeentelijke informatie en het aanvragen van sommige digitale producten via de gemeentelijke website is aan-/ontsluiting via landelijke voorzieningen vereist.

In een nieuw informatiebeleidsplan 2020-2022 brengen we ambities, beleid, planning en kosten in lijn. Ook instructie van medewerkers nemen we daarin op.

Voor de implementatie van het nieuwe team Informatie & Ondersteuning zijn in 2019 formatie en middelen toegekend voor een periode van 2 jaar voor de functie Coördinator kwaliteit- en gegevensbeheer. Omdat de formatie op een later moment in 2019 is ingevuld hadden de middelen uit 2019 moeten worden overgeheveld. Er is immers een arbeidsovereenkomst afgesloten die doorloopt tot 30 juni 2021. Daardoor dreigt nu voor 2021 een overschrijding van € 16.000 op de personeelskosten. In de Perspectievennota 2020 geven we aan hoe we dit kunnen repareren.

Bedrijfsvoering algemeen

In het voorkeursscenario van het college om de begroting 2020 en verder sluitend te maken is een ombuigingsdoelstelling op bedrijfsvoering opgenomen. Deze vullen we in met voorstellen op het gebied van alle bedrijfsvoeringstaken: personeel, informatie, organisatie, facilitair, administratie, communicatie en juridische zaken/inkoop. We maken hiervoor een plan waarbij we ook consequenties voor ambities, bestaand beleid en beheersmaatregelen in beeld brengen.

Inkoop

Door het inkoopbureau is aangegeven dat de tarieven voor het afnemen van een dagdeel met ingang van 2020 zijn gestegen. De gemeente Woensdrecht neemt jaarlijks 176 dagdelen af. Op jaarbasis zouden de kosten met € 6.000 toenemen. Met het inkoopbureau is overeengekomen dat de gemeente Woensdrecht met ingang van 2020 16 dagdelen op jaarbasis minder af zal nemen. Deze 16 dagdelen vertegenwoordigen het bedrag van € 6.000. Op deze wijze wordt een uitzetting van de begroting voorkomen. Er zijn afspraken gemaakt om de efficiency van factureren te verbeteren.

Personeel

Met het ingaan van de Wet werk en zekerheid, de Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) en Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (Wnra) is de werkgever, indien hij een arbeidscontract opzegt, een transitievergoeding verschuldigd. De gemeente Woensdrecht is eigen risico drager voor de Werkloosheidswet en zelf verantwoordelijk voor de re-integratie van werkloze ex-werknemers. Daarnaast heeft de gemeente Woensdrecht ervoor gekozen om werkgeversrisico's (uitkering en werkzaamheden) voor Ziektewet en arbeidsongeschiktheid (WGA) zelf te dragen. De risico's die dat met zich meebrengt zijn lastig in te schatten.

Op dit moment hebben we te maken met 7 langdurig zieken (langer dan 6 weken), die (deels) worden vervangen. In één ontslagzaak heeft het UWV een beslissing genomen die door betrokken oud-medewerker wordt aangevochten. De uitspraak in hoger beroep zal duidelijk maken of we een vergoeding verschuldigd zijn. Eén medewerker is arbeidsongeschikt. We hebben te maken met enkele moeilijk vervulbare vacatures waarvoor expertise wordt ingehuurd.

In alle gevallen geldt: als we capaciteit moeten inhuren c.q. vacatures moeten invullen, ligt daar een zorgvuldige afweging aan ten grondslag én doen we dat binnen bestaand budget voor de betreffende formatieplaats. Dat kan betekenen dat ambities (in tijd) moeten worden bijgesteld. Over vervanging zal de leidinggevende met de portefeuillehouder(s) overleggen: of/hoe we vervanging regelen, wat dat betekent. Indien de portefeuillehouder de consequenties van (de wijze van) invulling onaanvaardbaar acht, dan bespreekt hij dit in het college.

Voor het dragen van de eigen risico's heeft de gemeente Woensdrecht geen voorziening getroffen. De kosten daarvan komen ten laste van de exploitatie. De opbrengsten (bijdrage UWV) worden als inkomsten aan de exploitatie toegevoegd.

We benutten via strategische personeelsplanning en ontwikkelingen in beleid-, wet en regelgeving kansen om efficiënt te werken. De invloed van bijvoorbeeld de omgevingswet op de bedrijfsvoering in relatie tot keuzes in werkwijzen en proces brengen we tijdig in beeld. Daarnaast blijven we zoeken naar efficiënte samenwerking, zoals bij de samenwerking functionaris gegevensbeheer met 5 gemeenten. Strategische personeelsplanning en zorgvuldig formatiebeheer zijn daarbij essentieel. We passen de bewaking op formatiebeheer aan en monitoren de voortgang.

Inzet buitendienst bij onkruidbestrijding

Onkruidbestrijding op verhardingen maakt onderdeel van het beheer van de openbare ruimte. De gemeenteraad stelt de beeldkwaliteit vast waaraan de openbare ruimte moet voldoen. Er zijn verschillende mogelijkheden in de uitvoering van het beheer. Uit evaluatie van de in 2019 uitgevoerde pilot op gebied van de onkruidbestrijding op verhardingen is gebleken dat het volledig onderbrengen van deze onkruidbestrijding bij de gemeentelijke buitendienst voordelen biedt en dat uitvoering en tijdelijk benodigde formatie binnen beschikbaar budget voor onkruidbestrijding kan worden opgevangen. Voor het weer zelf uitvoeren van onkruidbestrijding vraagt het team wijk- en dorsbeheer uitbreiding van de formatie met 1 fte.

Voor het investeren van de onkruidbestrijding moet een extra veegmachine worden aangeschaft. Dat gebeurt budgetneutraal uit het bedrag dat beschikbaar is voor uitbesteding.

Voorziening wethouderspensioenen

Gemeenten hebben de verplichting om oud-wethouders wachtgeld/pensioen te betalen. Op de balansdatum hoort er genoeg geld in de daarvoor bestemde voorziening te zitten, waarmee een gemeente kan voldoen aan deze toekomstige verplichting. Om het bedrag voor de toekomst op peil te houden, wordt bij de berekening van de voorziening, conform Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) en het Besluit begroting en verantwoording (Bbv), rekening gehouden met indexering en sterftekans. Wij maken elk jaar bij het opstellen van de jaarrekening gebruik van externe expertise om deze berekeningen te maken. Voor de indexering wordt een rentepercentage gehanteerd. De hoogte van de rente is van invloed op de hoogte van de toekomstige verplichtingen en dus de voorziening. Elk jaar voegt Woensdrecht € 50.000 aan de voorziening toe om effecten van een lagere rente op te kunnen vangen. Begrotingsjaar 2019 was een extreem jaar, waarbij de rente van 1,6% naar 0,8% is gedaald. Daardoor moet in 2019 een hoger bedrag aan deze voorziening worden toegevoegd dan begroot. Vooralsnog gaan we uit van een eenmalige extra storting van € 330.000 ten gunste van de voorziening in de jaarrekening 2019.

De stand van de rente is laag. De kans dat zich weer een forse rentedaling voordoet lijkt, op basis van de renteverwachtingen van de grote Nederlandse banken, gering. Het college wenst ook in deze reël te begroten. We onderzoeken of het structurele bedrag van € 50.000 nog aanpassing behoeft.

Communicatie

De resultaten van de pilot Obi4One zijn onvoldoende om deze door te zetten. Met deze tool beoogden we sentimenten in de samenleving rond gebeurtenissen te signaleren om er tijdig op in te spelen.

Gemeente Woensdrecht

Postadres
Postbus 24
4630 AA Hoogerheide

Gemeentehuis
Huijbergseweg 3
Hoogerheide

Telefoon 14 0164
Website www.woensdrecht.nl